

RÖRELSEFOLKHÖGSKOLORNAS
INTRESSEORGANISATION

Henrik Ludvigsson & Anna Medin

2025-05-28

Stockholms stad

RIOs remissvar på motion om folkhögskolor som väg till självständighet och inkludering

Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO) inkommer härmed med yttrande över motion om folkhögskolor som väg till självständighet och inkludering.

RIO är en ideell förening för Sveriges 113 folkrörelse-, organisations-, stiftelse- och föreningsdrivna folkhögskolor.

Inledande kommentarer

Folkhögskolan är en utbildningsform för vuxna och vänder sig således i första hand till personer som är 18 år – eller fyller 18 år under året studierna påbörjas – eller äldre. Sommar-, helg- och veckokurser på folkhögskola har dock en nedre åldersgräns på 13 år.

Men folkhögskolor kan göra undantag. Detta genom att ta in yngre deltagare som inte fyller 18 år det år då studierna påbörjas trots att statlig och regional finansiering då uteblir. Det kan ibland vara berättigat med ett inledande år för yngre deltagare. Vissa folkhögskolor har större möjligheter att göra sådana undantag än andra.

RIOs synpunkter

RIO vill inledningsvis framhålla att vi instämmer i det som motionen framhåller om att folkhögskolans studiemiljö ibland svarar bättre mot ungas behov än vad gymnasieskolans gör. Vidare att genom ett tätare samarbete mellan kommunen och folkhögskolor skapas en möjlighet för ungdomar att fortsätta sin utbildning. Att köpa fler utbildningsplatser för unga skulle kunna vara en långsiktig vinst för både individen och staden. Motionären föreslår att Stockholms stads kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad utvecklar möjligheten att köpa utbildningsplatser på folkhögskolor till enskilda individer under 18 år som inte klarar gymnasieskolan.

RIO välkomnar ett ökat kommunalt intresse för och samarbete med folkhögskolor, som är en utbildningsform som i huvudsak finansieras av staten men även till viss del av regionerna. Folkhögskolan är en del av lösningen på kompetensförsörjningen på såväl kort som lite längre sikt. Yrkesutbildningarna, som ingår i den större verksamhetsgrenen särskild kurs, är framgångsrika då många går direkt ut i arbete efter slutförd utbildning. Allmän kurs, den mindre verksamhetsgrenen, ger behörighet till vidare studier och gruppen tidigare folkhögskoledeltagare

på högskola/universitet växer. RIO välkomnar att motionären uppmärksammar utbildningsformen folkhögskola och en del av verksamheten; allmän kurs, som en långsiktig vinst för såväl individ som samhälle. Allmän kurs ges även på grundläggande nivå med behörighet till gymnasieskolan.

Folkhögskolor vill och kan se till att fler människor – ibland även yngre – slutför sin gymnasieutbildning. Volymen av kommuner köpta utbildningsplatser för yngre behöver dock vara balanserad så inte den i första hand statligt finansierade verksamheten påverkas. En sådan volym skulle med fördel kunna bli föremål för någon form av reglering. RIO anser att en långsiktigt hållbar finansiering, oavsett källa, är att föredra.

Noterbart är regleringen av offentliga aktörers upphandling. Sedan 1 januari 2023 finns det en särskild möjlighet att reservera deltagandet i en upphandling för idéburna organisationer, en så kallad reserverad upphandling. Det gäller dock bara för vissa särskilt angivna tjänster, däribland samhällstjänster och utbildningsadministration. Reserverad upphandling av utbildningsplatser på folkhögskola kan vara en möjlighet, även om detta ännu inte är rättsligt prövat¹.

Avslutande kommentarer

Då folkhögskolan är en riksrekryterande utbildningsform finansierad av staten och regionerna är det RIOs bedömning att Stockholms stad, vid beslut om att utveckla möjligheten att köpa utbildningsplatser på folkhögskola för kommuninvånare i Stockholms stad, inte behöver begränsa sitt intresseområde till skolor belägna i kommunen – inte heller regionen – utan ha ett nationellt perspektiv. De allra flesta folkhögskolor har civilsamhället som huvudman, några skolor en region. Region Stockholm är inte huvudman för någon folkhögskola.

Varje enskild folkhögskola har sin egen profil och studiemiljö. En del skolor har dessutom internat vilket kan vid behov vara värdefullt för möjligheten att komma hemifrån, ta ansvar och som ett första steg ut i vuxenlivet.

Anna Ekström

Ordförande

Olle Westberg

Generalsekreterare

---

¹ [Domstol godkänner reserverat kontrakt för idéburna – Vårdföretagarna kan överklaga - Altinget](#)